

Metodický pokyn č. 23/DZPaU/2019/MP k plateniu preddavkov na daň z príjmov fyzickej osoby od začatia preddavkového obdobia v roku 2020 podľa § 34 zákona č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov

Obsah

Úvodné ustanovenie

1. oddiel Povinnosť platiť preddavky na daň
 2. oddiel Preddavky na daň štvrťročné, mesačné a ich splatnosť
 3. oddiel Preddavkové obdobie
 4. oddiel Výpočet preddavkov na daň
 - 4.1 Posledná známa daňová povinnosť
 - 4.2 Výpočet preddavkov na daň
 5. oddiel Zmena poslednej známej daňovej povinnosti
 6. oddiel Platenie preddavkov na daň inak
 7. oddiel Ukončenie platenia preddavkov na daň
- Záverečné ustanovenia

Úvodné ustanovenie

Tento metodický pokyn, do ktorého sú prevzaté všetky časti Metodického pokynu k plateniu preddavkov na daň z príjmov fyzickej osoby od 1.1.2019 aktuálne aj po 1.1.2020, je zameraný na problematiku platenia preddavkov na daň z príjmov fyzickej osoby (ďalej len „preddavky na daň“) od začatia preddavkového obdobia v roku 2020 podľa § 34 zákona č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov (ďalej len „ZDP“), t. j. **počnúc preddavkovým obdobím, ktoré začína prvým dňom nasledujúcim po uplynutí lehoty na podanie daňového priznania k dani z príjmov fyzickej osoby** (ďalej len „daňové priznanie“) **za rok 2019.**

Zákomom č. 301/2019 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 301/2019 Z. z.“), bolo s účinnosťou od 1.1.2020 ustanovenie § 34 ZDP zmenené a doplnené. V dôsledku vykonaných úprav sa napr. zvýšila suma poslednej známej daňovej povinnosti, po prekročení ktorej je fyzická osoba povinná platiť preddavky na daň a zjednodušil sa spôsob výpočtu poslednej známej daňovej povinnosti rozhodujúcej pre platenie preddavkov na daň.

V zmysle ust. § 52zza ods. 19 ZDP, ktoré je prechodným ustanovením k úpravám účinným od 1.1.2020, **do začatia preddavkového obdobia podľa § 34 ZDP v roku 2020** platia daňovníci, ktorí sú fyzickými osobami, **preddavky na daň vypočítané podľa predpisu účinného do 31.12.2019.** Znamená to, že úpravy vykonané zákonom č. 301/2019 Z. z. v § 34 ZDP sa uplatnia pri platení preddavkov na daň **od začatia nového preddavkového obdobia podľa § 34 ZDP v roku 2020.**

1. oddiel Povinnosť platiť preddavky na daň

V ustanovení § 2 písm. u) ZDP je pojem **preddavok na daň** definovaný ako povinná platba na daň, ktorá sa platí v priebehu zdaňovacieho obdobia, ak skutočná výška dane za toto obdobie nie je ešte známa. Platenie preddavkov na daň je upravené v § 34, § 51c a v prechodných ustanoveniach ZDP¹.

¹ Vyberanie a platenie preddavkov na daň z príjmov zo závislej činnosti je od 1.1.2020 komplexne upravené v § 35 a nasl. ZDP. Vzhľadom na zmenu vykonanú zákonom č. 301/2019 Z. z. (v § 34 sa vypustili odseky 6 a 7 a § 35 sa doplnil odsekmi 10 až 12) je v § 35 ZDP obsiahnutá aj právna úprava týkajúca sa výpočtu a platenia preddavkov na daň z príjmov zo závislej

Vznik povinnosti platiť preddavky na daň daňovníkom dane z príjmov fyzickej osoby (ďalej len „daňovník“) závisí od výšky poslednej známej daňovej povinnosti. Podľa znenia ustanovenia **§ 34 ods. 1 ZDP preddavky na daň v priebehu preddavkového obdobia platí daňovník, ktorého posledná známa daňová povinnosť presiahla 5 000 eur²**. Pojem posledná známa daňová povinnosť je vymedzený v § 34 ods. 5 ZDP.

Podľa § 51c ZDP preddavok na daň sa platí miestne príslušnému správcovi dane v eurách, pričom po skončení zdaňovacieho obdobia sa preddavky na daň zaplatené na toto zdaňovacie obdobie započítajú na úhradu dane za toto zdaňovacie obdobie.

Z ustanovenia § 34 ods. 7 ZDP vyplýva, že správca dane vráti do 30 dní odo dňa podania žiadosti daňovníka zaplatené preddavky na daň, ak daňovníkovi nevznikla povinnosť platiť preddavky na daň podľa ZDP, alebo rozdiel zaplatených preddavkov na daň, ak daňovník zaplatil preddavky na daň v sume vyššej, akú bol povinný zaplatiť podľa ZDP. Na postup správcu dane pri vrátení takto zaplatených preddavkov na daň alebo rozdielu zaplatených preddavkov na daň sa použijú ustanovenia zákona č. 563/2009 Z. z. o správe daní (daňový poriadok) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „daňový poriadok“).

2. oddiel Preddavky na daň štvrťročné, mesačné a ich splatnosť

Preddavky na daň delíme na **štvrťročné a mesačné**:

- Ak **posledná známa daňová povinnosť daňovníka presiahla 5 000 eur a nepresiahla 16 600 eur**, daňovník je povinný platiť **štvrťročné** preddavky na daň na bežné zdaňovacie obdobie, a to vo výške 1/4 poslednej známej daňovej povinnosti, ak ZDP neustanovuje inak. Štvrťročné preddavky na daň sú splatné do konca každého kalendárneho štvrťroka.
- Ak **posledná známa daňová povinnosť daňovníka presiahla 16 600 eur**, daňovník je povinný platiť **mesačné** preddavky na daň, a to vo výške 1/12 poslednej známej daňovej povinnosti, ak ZDP neustanovuje inak. Tieto preddavky na daň sú splatné do konca každého kalendárneho mesiaca.

Ak prípadne deň splatnosti preddavku na daň na sobotu, nedeľu alebo deň pracovného pokoja, za deň splatnosti sa v nadväznosti na § 27 ods. 4 daňového poriadku) považuje najbližší nasledujúci pracovný deň.

3. oddiel Preddavkové obdobie

V zmysle § 34 ods. 1 ZDP **preddavkové obdobie** je obdobie od prvého dňa nasledujúceho po uplynutí lehoty na podanie daňového priznania za predchádzajúce zdaňovacie obdobie do posledného dňa lehoty na podanie daňového priznania v nasledujúcom zdaňovacom období.

Na trvanie preddavkového obdobia má vplyv skutočnosť, či:

- **daňovník má predĺženú lehotu na podanie daňového priznania v súlade so znením § 49 ZDP,**
- **posledný deň lehoty na podanie daňového priznania prípadne na sobotu, nedeľu alebo deň pracovného pokoja** – v takomto prípade za posledný deň lehoty na podanie daňového priznania sa v nadväznosti na § 27 ods. 4 daňového poriadku považuje najbližší nasledujúci pracovný deň.

činnosti podľa § 5 ZDP daňovníkmi, ktorí vykonávajú závislú činnosť u zamestnávateľa, ktorý nie je platiteľom dane ani zahraničným platiteľom dane podľa § 48 ZDP. Predmetná úprava sa v nadväznosti na prechodné ustanovenie § 52zza ods. 19 ZDP uplatní pri platení preddavkov na daň od začatia nového preddavkového obdobia v roku 2020.

² V dôsledku zmeny vykonanej zákonom č. 301/2019 Z. z. v § 34 ods. 1 ZDP sa s účinnosťou od 1.1.2020 suma poslednej známej daňovej povinnosti, po prekročení ktorej vzniká povinnosť platiť preddavky na daň, zvyšuje zo sumy 2 500 € na sumu 5 000 €. Uvedená zmena sa v nadväznosti na prechodné ustanovenie § 52zza ods. 19 ZDP uplatní pri platení preddavkov na daň od začatia nového preddavkového obdobia v roku 2020.

Napríklad, ak daňovník **nebude mať predĺženú lehotu** na podanie daňového priznania za rok 2019, potom preddavkové obdobie po podaní daňového priznania za rok 2019 sa začne 1.4.2020 a skončí sa 31.3.2021, ale len v prípade, ak **nebude** mať daňovník **predĺženú lehotu** na podanie daňového priznania ani za rok 2020.

4. oddiel Výpočet preddavkov na daň

Na výšku preddavkov na daň má vplyv **posledná známa daňová povinnosť** vypočítaná podľa § 34 ods. 5 ZDP.

4. 1 Posledná známa daňová povinnosť

Poslednou známou daňovou povinnosťou na výpočet preddavkov na daň sa podľa § 34 ods. 5 ZDP³ rozumie daň vypočítaná:

- zo základu dane (čiastkového základu dane) zisteného z príjmov podľa § 6 ods. 1 a 2 ZDP zníženého o odpočet daňovej straty uvedeného v poslednom daňovom priznaní,
- pri použití sadzby dane vo výške 19 %.

4. 2 Výpočet preddavkov na daň

V preddavkovom období začínajúcom od prvého dňa nasledujúceho po uplynutí lehoty na podanie daňového priznania za rok 2019 v roku 2020 do posledného dňa lehoty na podanie daňového priznania za rok 2020 v roku 2021 sa platia preddavky na daň podľa poslednej známej daňovej povinnosti vypočítanej

- **zo základu dane (ČZD) zisteného z príjmov podľa § 6 ods. 1 a 2** zníženého o odpočet daňovej straty uvedeného v riadku 55 daňového priznania typu B za rok 2019 (MF/013999/2019-721),
- pri použití **sadzby dane vo výške § 19 %**.

Príklad č. 1:

Daňovníčka popri zamestnaní podniká na základe živnostenského oprávnenia a v roku 2019 dosiahla aj iné druhy príjmov, preto podáva daňové priznanie typu B. Syn študoval na vysokej škole dennou formou, v máji 2019 štúdium úspešne ukončil vykonaním štátnej záverečnej skúšky. Daňovníčka si dodatočne v daňovom priznaní uplatňuje

³ S účinnosťou od 1.1.2020 (zmeny boli vykonané zákonom č. 301/2019 Z. z.) výšku poslednej známej daňovej povinnosti neovplyvňuje štruktúra základu dane daňovníka. Do základu dane určeného na výpočet poslednej známej daňovej povinnosti sa nezahŕňajú príjmy zo závislej činnosti podľa § 5 ZDP, príjmy z prenájmu podľa § 6 ods. 3 ZDP ani príjmy z použitia diela a použitia umeleckého výkonu podľa § 6 ods. 4 ZDP. Výšku poslednej známej daňovej povinnosti už neovplyvňuje (nezníži) nezdaniteľná časť základu dane na daňovníka podľa § 11 ods. 2 ZDP ani výška daňového bonusu na vyživované dieťa podľa § 33 ZDP. Pri výpočte poslednej známej daňovej povinnosti sa od 1.1.2020 neuplatňuje progresívna sadzba dane platná v zdaňovacom období, na ktoré sa preddavky na daň platia, a uplatní sa sadzba dane vo výške 19 %.

Upozornenie: Výšku poslednej známej daňovej povinnosti už neovplyvňuje (nezníži) ani príjem (základ dane), ktorý daňovníkovi plynul v predchádzajúcom zdaňovacom období zo zdrojov v zahraničí, pri ktorom daňovník uplatnil na zamedzenie dvojitého zdanenia metódu vyňatia príjmov.

To znamená, že daňovníkom, ktorým v roku 2019 plynuli zdaniteľné príjmy podľa § 6 ods. 1 a 2 ZDP aj zo zdrojov v zahraničí, a ktorí budú zamedzovať dvojitému zdaneniu týchto príjmov na riadku 82 daňového priznania, **môže** v dôsledku zmeny výpočtu poslednej známej daňovej povinnosti vzniknúť povinnosť platiť preddavky na daň v nasledujúcom preddavkovom období.

K uvedenému môže dôjsť aj v prípade, že takýto daňovníci nebudú mať žiadne ďalšie zdaniteľné príjmy (okrem príjmov podľa § 6 ods. 1 a 2 ZDP, ktoré vynímajú zo zdanenia) a ktorých daň na úhradu je 0,- eur. V takomto prípade daňovníci môžu postupovať podľa ustanovenia § 34 ods. 4 ZDP a požiadať správcu dane o určenie platenia preddavkov na daň inak.

Uvedené zmeny sa v nadväznosti na prechodné ustanovenie § 52zza ods. 19 ZDP uplatnia pri platení preddavkov na daň od začatia nového preddavkového obdobia v roku 2020.

za mesiace január až máj nárok na daňový bonus na vyživované dieťa podľa § 33 ZDP vo výške 110,85 eura (22,17 eura x 5 mesiacov), lebo splnila aj ďalšie podmienky na jeho uplatnenie.

V daňovom priznaní typu B má na príslušných riadkoch vyplnené nasledovné údaje

		v eurách
r. 40	Základ dane (ČZD) (r. 38 – r. 39)	9 352,80
r. 55	Znížený ČZD z príjmov podľa § 6 ods. 1 a 2 ZDP o stratu z predchádzajúcich zdaňovacích období maximálne do sumy v r. 47 (r. 47 – r. 54)	30 600,55
r. 65	Základ dane (ČZD) z príjmov podľa § 6 ods. 3 a 4 ZDP	2 500,00
r. 79	Suma príspevkov, o ktorú sa zvyšuje základ dane podľa § 11 ods. 9 a 13 ZDP	-
r. 82	Úhrn vyňatých príjmov podľa § 5, 6 a 8 ZDP [základov dane (+) a daňových strát (-)]	-
r. 106	Nárok na daňový bonus (na jedno dieťa alebo úhrn na viac vyživovaných detí) podľa § 33 ZDP	110,85

V rámci údajov uvedených v daňovom priznaní typu B za rok 2019 ovplyvňuje výpočet poslednej známej daňovej povinnosti len suma uvedená v riadku 55 tohto typu daňového priznania:

Poslednou známou daňovou povinnosťou je daň vypočítaná sadzbou dane vo výške 19 % zo sumy 30 600,55 eura (5 814,1045 eura), čo po zaokrúhlení podľa § 47 písm. a) ZDP v znení účinnom od 1.1.2020⁴ predstavuje **5 814,10 eura**.

Posledná známa daňová povinnosť predstavuje 5 814,10 eura, čo je viac ako 5 000 eur a menej ako 16 600 eur, preto daňovníčka má povinnosť platiť štvrťročné preddavky na daň vo výške ¼ zo sumy 5 814,10 eura (1 453,525 eura), čo po zaokrúhlení podľa § 47 písm. b) ZDP v znení účinnom od 1.1.2020 predstavuje štvrťročne po **1 453,53 eura**.

Ak nebude mať daňovníčka predĺženú lehotu na podanie daňového priznania za rok 2019, bude v preddavkovom období od 1.4.2020 platiť štvrťročné preddavky na daň vo výške **1 453,53 eura**.

Príklad č. 2:

Ak by daňovníčka uvedená v príklade č. 1 zaplatila v roku 2020 preddavok na daň za prvý štvrťrok vo výške 292,40 eura v marci 2020 (vypočítaný z daňového priznania za rok 2018), preddavok na daň za druhý štvrťrok vo výške 1 453,53 eura v júni 2020, preddavok na daň za tretí štvrťrok vo výške 1 453,53 eura v septembri 2020, preddavok na daň za štvrtý štvrťrok 2020 vo výške 1 453,53 eura v decembri 2019 a preddavok na daň za prvý štvrťrok 2021 vo výške 1 453,53 eura v marci 2021 (vypočítané z daňového priznania za rok 2019), potom na úhradu dane daňovníčky za rok 2020, by sa započítali zaplatené preddavky na daň v sume 4 652,99 eura, čo je 292,40 eura **za prvý štvrťrok 2020** a po 1 453,53 eura **za druhý, tretí a štvrtý štvrťrok 2020**, pričom by to platilo aj vtedy, ak by tieto preddavky na daň boli zaplatené oneskorene, **najneskôr však do lehoty na podanie daňového priznania za rok 2020**.

5. oddiel Zmena poslednej známej daňovej povinnosti

Pri zmene poslednej známej daňovej povinnosti z podaného daňového priznania v bežnom zdaňovacom období k začiatku preddavkového obdobia sa preddavky na daň splatné do začiatku tohto preddavkového obdobia

⁴ Zákonom č. 301/2019 Z. z. sa ust. § 47 ZDP, ktoré na účely ZDP upravuje zaokrúhľovanie, mení tak, že všetky prepočty podľa ZDP sa vykonajú s presnosťou na dve desatinné miesta, pričom druhá číslica za desatinnou čiarkou sa upraví podľa číslic, ktoré nasledujú po nej tak, že

a) zaokrúhľovaná číslica, po ktorej nasleduje číslica menšia ako päť, zostáva bez zmeny,

b) zaokrúhľovaná číslica, po ktorej nasleduje číslica päť alebo číslica väčšia ako päť, sa zväčšuje o jednu.

V nadväznosti na prechodné ust. § 52zza ods. 19 ZDP tento nový spôsob zaokrúhľovania sa použije pri výpočte preddavkov na daň od začatia preddavkového obdobia v roku 2020.

nemenia. Ak preddavky na daň zaplatené do tejto zmeny **sú vyššie** ako preddavky na daň vypočítané z podaného daňového priznania, suma preddavkov na daň z poslednej známej daňovej povinnosti prevyšujúca sumu preddavkov na daň vypočítaných z podaného daňového priznania **sa započíta** na úhradu ďalších preddavkov na daň platených po tejto zmene **alebo sa na základe žiadosti daňovníkovi vráti.** Na postup správcu dane pri vrátení preddavkov na daň na základe žiadosti daňovníka sa použijú ustanovenia daňového poriadku.

Príklad č. 3:

Ak by daňovníčka zaplatila v marci 2020 štvrťročný preddavok na daň splatný 31.3.2020 vo výške 292,40 eura, pričom od 1.4.2020 by mala povinnosť platiť štvrťročné preddavky na daň vo výške 1 453,53 eura (vypočítané z daňového priznania za rok 2019), potom preddavok na daň zaplatený v marci 2020, by sa nemenil (nemusela by nič doplatiť). V opačnom prípade, ak by daňovníčka mala povinnosť zaplatiť štvrťročný preddavok na daň splatný 31.3.2020 napríklad vo výške 1 893,44 eura, a tento by aj skutočne zaplatila do 31.3.2020, pričom od 1.4.2020, by mala povinnosť platiť štvrťročné preddavky na daň vo výške 1 453,53 eura (vypočítané z daňového priznania za rok 2019), rozdiel 439,91 eura (1 893,44 – 1 453,53) by sa započítal na úhradu ďalších preddavkov na daň platených po tejto zmene, ak by daňovníčka nepožiadala o vrátenie tohto rozdielu.

6. oddiel Platenie preddavkov na daň inak

V súlade so znením § 34 ods. 4 ZDP v odôvodnených prípadoch môže správca dane na žiadosť daňovníka určiť platenie preddavkov na daň inak.

7. oddiel Ukončenie platenia preddavkov na daň

Podľa § 34 ods. 6 ZDP, ak daňovník skončil podnikanie a inú samostatnú zárobkovú činnosť (§ 17 ods. 9 ZDP) **nie je povinný platiť preddavky na daň, a to od platby preddavku, ktorá je splatná po dni, v ktorom došlo k zmene rozhodujúcich skutočností⁵.**

V zmysle § 17 ods. 9 ZDP sa za skončenie podnikania a inej samostatnej zárobkovej činnosti považuje zánik oprávnenia, osvedčenia alebo iného rozhodnutia na výkon činnosti, prerušenie alebo pozastavenie a neobnovenie podnikania do lehoty na podanie daňového priznania (s výnimkou sezónnych činností) alebo skončenie poberania príjmov z podnikania a inej samostatnej zárobkovej činnosti.

Napríklad

- ak daňovník podniká na základe živnostenského oprávnenia a na základe oznámenia o pozastavení prevádzkovania živnosti, ktoré doručí v októbri 2020 živnostenskému úradu, si pozastaví prevádzkovanie živnosti **vo všetkých predmetoch podnikania** do konca septembra 2021, takže je zrejmé, že činnosť neobnoví do lehoty na podanie daňového priznania (za rok 2020), ide v zmysle § 17 ods. 9 ZDP o skončenie podnikania (s povinnosťou úpravy základu dane podľa § 17 ods. 8 ZDP) a v súlade s § 34 ods. 6 ZDP daňovník prestáva byť povinný platiť preddavky na daň;
- ak daňovníkovi plynie súčasne niekoľko druhov príjmov podľa § 6 ods. 1 a 2 ZDP, napr. príjmy zo živnosti podľa § 6 ods. 1 písm. b) ZDP a príjmy z činnosti sprostredkovateľa podľa § 6 ods. 2 písm. d) ZDP, ukončenie živnostenského podnikania v tomto prípade nespôsobuje zánik povinnosti platenia preddavkov na daň. Daňovník naďalej poberá príjmy z činnosti sprostredkovateľa.

⁵ V nadväznosti na znenie prechodného ustanovenia § 52zza ods. 19 ZDP toto nové ust. § 34 ods. 6 ZDP v znení účinnom od 1.1.2020 sa uplatní pri platení preddavkov na daň od začatia nového preddavkového obdobia v roku 2020. **Do začatia nového preddavkového obdobia podľa § 34 ZDP v roku 2020 postupujú daňovníci podľa § 34 ods. 8 ZDP v znení účinnom do konca roka 2019.**

Závěrečné ustanovenia

Týmto metodickým pokynom sa zrušuje Metodický pokyn k plateniu preddavkov na daň z príjmov fyzickej osoby podľa § 34 zákona č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov od 1. januára 2019.

Tento metodický pokyn nadobúda účinnosť 1. januára 2020.

Vypracoval: *Finančné riaditeľstvo SR Banská Bystrica*
Odbor daňovej metodiky
December 2019